

ARKEOLOJİ BİLGİSİNİN TOPLUMLA BULUŞMASI: İSTANBUL SAHASINDAN ÖRNEKLER

Avrupa Arkeoloji Günleri'nde
17 Haziran 2022 @santralistanbul Kampüs Bilgi Üniversitesi

Arkeoloji çalışmaları sadece arkeolojik varlıkların araştırılması, belgelenmesi, denetimli kazılarla ortaya çıkarılmasını ve korunmasını değil aynı zamanda bu çalışmalarda elde edilen bilgilerin ve miras değerlerinin toplumla buluşmasını sağlamayı da içerir. Arkeolojik çalışmalarla elde edilen bilgiler ve ortaya çıkarılan varlıklar içinde buldukları yerin tarihine ilişkin birincil kaynaklardır. Arkeolojik varlıklara ve onlara dair bilgilere toplumun erişimini sağlamak toplum fertlerinin yaşadıkları yerin tarihine ilişkin bilgi kaynaklarını derinleştirir ve bu konuya daha fazla ilgi duymalarını sağlar. Yerlerin tarihi tüm katmanlarıyla ve çeşitliliği ile erişilebilir hale geldikçe insanların geçmişten öğrenmeleri, geçmiş ve şimdiki zaman pratiklerini karşılaştırmaları, şimdiye ilişkin kabulleri sorgulamaları ve arkeolojik değerlerin korunması konusunda hassasiyet kazanmaları söz konusu olacaktır.

Arkeolojik bilginin müzeler, sergiler, arkeolojik parklar, ören yerleri, yayınlar, gezi rotaları, dijital sunumlar gibi çeşitli kanallarla topluma ulaştırılması bu bakımdan büyük önem taşır. Toplumun erişiminin sağlanması beklenen arkeolojik bilgi, araştırma ve kazı ile elde edilenlerden de ibaret değildir. Kazı sürecinin kendisi, araştırma, açığa çıkarma, belgeleme, envanterleme, yorumlama, koruma ve onarım, bakım ve sergileme, arkeolojik bilginin farklı fakat birbiriyle ilişkili safhalarını teşkil eder. Bu bakımdan arkeoloji çalışması yürüten kurumların izlediği sergileme, iletişim ve öğrenme yaklaşımı ne kadar süreç odaklı ve bütünlüklü olursa, arkeolojik değerlerin toplumla buluşması o kadar başarılı ve kapsamlı olacaktır.

Türkiye tarafından da kabul edilen Valetta Sözleşmesi'nde (1992) "Kamuoyunun Bilinçlendirilmesi" maddesi (madde 9) konuyu "geçmişin ve arkeolojik mirası tehdit eden tehlikelerin tanınması için bu mirasın değeri konusunda kamuoyu vicdanının uyandırılması ve geliştirilmesi" şeklinde tarifler. Bugün kamuoyunun arkeolojik bilgi ile buluşmasının önemine Valetta Sözleşmesi'nde konu edilenden de geniş bir perspektiften bakıyoruz. Avrupa Konseyi 2005 FARO Sözleşmesi bu bakımdan önem taşır. Sözleşme, beşeri gelişimi ve toplum katılımını kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir kullanımı çalışmalarının merkezine yerleştirerek bu anlamda çok önemli bir açılım yapar.

İstanbul'da arkeolojik çalışmaların gerek kurtarma kazıları gerekse koruma ve onarım çalışmaları olarak sayısız proje ile kapsamlı bir şekilde yürütüldüğüne tanık olmaktadır. Avrupa Arkeoloji Günleri kapsamında düzenlediğimiz bu panel etkinliğinde İstanbul'da halihazırda devam etmekte olan arkeoloji projelerinde araştırmadan sergilemeye farklı safhalarında rol alan kurumların arkeoloji çalışmalarını toplum ile nasıl buluşturmaya çalıştıklarını ele alacağız.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikaları ve Yönetimi Araştırma Merkezi (KPY), Bizim Avrupa/ Europa Nostra Derneği, Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi işbirliğiyle gerçekleşecek olan panelde "Arkeoloji Çalışmalarını Toplumla Buluşturmak" başlığı altında İstanbul'da kurumların yaptıkları çalışmaları ve bu konuya yaklaşımlarını ele alacağız.

Arkeoloji Bilgisinin Toplumla Buluşması: İstanbul Sahasından Örnekler

Program

17.06.2022 13:00 - 17:00

İstanbul Bilgi Üniversitesi santralistanbul Kampüsü E1-301

GİRİŞ: SARAT projesi ve Arkeoloji Toplum İlişkisi- Dr. Lutgarde Vandeput (Ankara İngiliz Enstitüsü, BIAA—British Institute at Ankara Müdürü)

13:15

SUNUMLAR:

İstanbul'da Arkeoloji Çalışmalarında Mevcut Durum

Moderatör: Gülbahar Baran Çelik (Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi Başkanı)

- İstanbul Tarihöncesi Araştırmaları ve Bathonea Kazıları
Prof. Dr. Şengül Gündoğan Aydınğün (Kocaeli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Prehistorya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Küçükçekmece Gölü, Bathonea Kazısı Direktörü)
- İstanbul İli Yüzey Araştırmaları (IstYA) 2013-2021
Doç. Dr. Emre Gündoğan (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Prehistorya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi)
- Beşiktaş, Kabataş, Haydarpaşa
Rahmi Asal (İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü)
- Küçükyalı Arkeopark
Doç. Dr. Alessandra Ricci (Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy (Işık Üniversitesi Mimarlık Bölüm Başkanı)

Arkeolojik Değerleri Koruma ve Onarım Çalışmaları

Moderatör: Prof. Dr. Zeynep Kuban (İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi)

- Bukoleon Sarayı ve İstanbul Kara Surları
Oktay Özel (İBB Kültür Varlıkları Daire Başkanı)
- Euphemeia Kilisesi
Sevim Aslan (DS Mimarlık)

15:00 - Çay-Kahve Molası

15:15

PANEL:

Arkeolojik Bilgiye Toplumun Erişimi: Kurumsal Politikalar

Moderatör: Prof. Dr. Asu Aksoy (İstanbul Bilgi Üniversitesi Sanat ve Kültür Yönetimi Öğretim Üyesi)

- İstanbul Arkeoloji Müzeleri – Rahmi Asal (İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü)
- İBB - Mahir Polat (İBB Genel Sekreter Yardımcısı)
- Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi - Dr. Buket Coşkuner (ANAMED Yönetici)

17:00 KAPANIŞ

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikaları ve Yönetimi Araştırma Merkezi (KPY), Türkiye’de kültür politikaları ve kültür yönetimi alanında akademik çalışmalar üreten ilk araştırma merkezlerinden birisidir. KPY, Türkiye’de demokratik ve katılımcı bir kültür politikası oluşturma sürecini, kültür ekonomisinin geliştirilmesini ve kültüre katılımın artırılmasını destekleyecek araştırma, eğitim, yayın faaliyetlerini gerçekleştirir ve kültür alanında bilgi üretme, analiz etme, derleme, değerlendirme ve iyi örneklerle yaygınlık kazandırma gibi türü çalışmaları yürüterek bir kültür gözlemevi işlevini yerine getirmeye çalışır. İstanbul Bilgi Üniversitesi’nin Sanat ve Kültür Yönetimi, Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi Lisans Programları ve Kültür Yönetimi Yüksek Lisans Programı ve mezunlarının sanat ve kültür yönetimindeki deneyimlerinden beslenen KPY, kültür sahasının tüm paydaşları arasında işbirliklerine ve bilgi aktarımına önem vermektedir. Bu bağlamda ‘Kültür Politikası Yıllık’ başlığını taşıyan yayını senede bir İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanmakta ve 2018 yılından itibaren İletişim Yayınları tarafından yayınlanmaktadır. KPY her sene düzenli olarak kültür politikası ve yönetimi konularına ilişkin uluslararası konuşmacıların davet edildiği konferanslar düzenlemektedir.

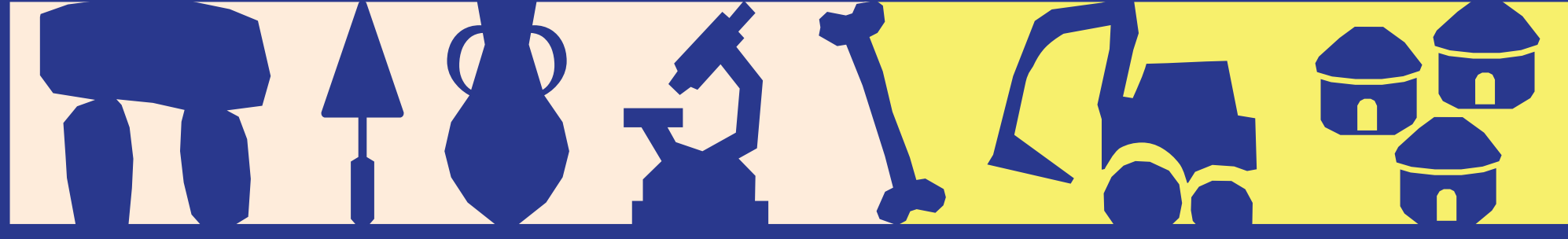
Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi, arkeologların mesleki haklarının savunulması, sosyo-ekonomik koşulların iyileştirilmesi ve kültür mirasının korunması üzerine bir meslek örgütü olarak çalışmaktadır. Belirlenen hedefler doğrultusunda arkeologların bir araya geldiği bir zemin oluşturmaktadır. Bu kapsamda derneğin faaliyetleri özellikle şubenin çalışma alanı olan İstanbul ve yakın çevresine odaklanmaktadır.

Europa Nostra Türkiye (Bizim Avrupa/ Europa Nostra Derneği), Europa Nostra ağına paralel bir biçimde, Türkiye’de bağımsız olarak çalışma yürüten bir dernektir. Europa Nostra Türkiye, kültürel miras alanındaki faaliyetlerin etkinleştirilip geliştirilmesini sağlamayı ve Avrupa’da ve Türkiye’de bu konuda çalışmalar yapan kişi, kurum ve kuruluşlar ile birlikte ortak çalışmalar, projeler yürütmeyi işlevini üstlenmiş bir sivil toplum kuruluşudur.

MINISTÈRE
DE LA CULTURE

Liberté
Égalité
Fraternité

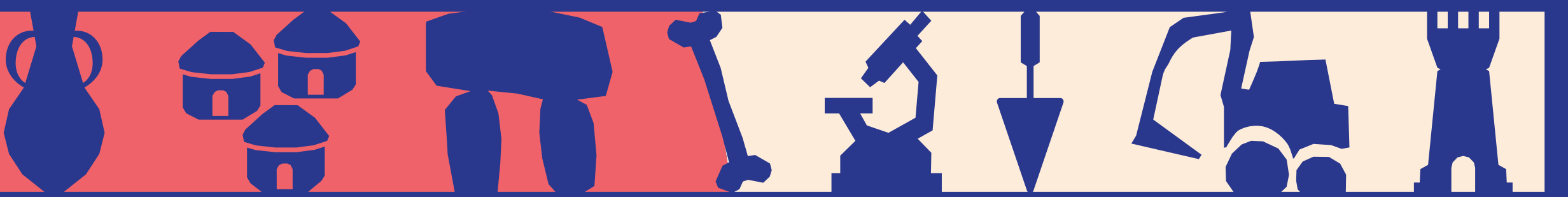

AVRUPA

ARKEO

LOI

GÜNNER

17 18 19 Haziran

2022

Inrap⁺

Institut national
de recherches
archéologiques
préventives

journées-archeologie.fr #JEArcheo

ortaklığıyla

EAA
European Association
of Archaeologists

ICMAH

EXARC.net

Ice age
EUROPE

desteğiyle

PROMOGIM
L'IMMOBILIER RESIDENTIEL

BOUYGUES
VERMOREL PAYSIS

PICGET

QUARTUS

OGIC
une nouvelle
nature de ville

DEMATHIEU
BARD
IMMOBILIER